

Regional prosedyre for risikovurdering av psykisk syke ved ambulanseflytransport

Dersom pasienten trenger ledsagertjeneste i tillegg til vanlig crew på ambulanseflyet, er *kvalifiserte ledsagere* førstevalg for transport av psykisk syke som skal transporteres til sykehus med ambulansefly. De kvalifiserte ledsagerne er personell som har fått spesiell opplæring for denne typen transport. De fleste av dem jobber i hhv psykiatrien eller ambulansen. Før man tar stilling til om kvalifiserte ledsagere kan brukes, skal det gjøres en risikovurdering mtp. sikkerhet i ambulanseflyet. Denne består av en kombinasjon av klinisk skjønn, kjennskap/erfaring med pasienten og bruk av «Brøset Violence Checklist» (heretter kalt BVC). I tillegg bør innleggende lege konferere med mottakende lege for å avklare eventuell risiko på bakgrunn av pasientens historie.

1. Innleggende lege gjør en selvstendig klinisk vurdering av pasienten mtp. risiko for en voldelig eller risikoatferd under transporten, og formidler dette til lokal AMK. Herunder vurdering av:
 - Pasientens fysiske handlingsrom (Stor/liten/gammel/ung etc.)
 - Er pasienten ruset?
 - Tidligere historie med vold/erfaringer fra tidligere transporter/komparentopplysninger fra pårørende der dette ikke er i konflikt med taushetsplikten.
2. Innleggende lege scorer pasienten ihht BVC. Dette gjøres eventuelt i samarbeid med AMK eller med mottakende lege dersom BVC ikke er et kjent scoringsverktøy.
OBS: Dersom det er kjent at pasienten er kronisk forvirret, markeres ikke dette feltet med x

X= Atferden er observert

Atferd	Vurdering (X)
Forvirret	
Irritabel	
Støyende atferd	
Verbale trusler	
Fysiske trusler	
Slag, spark etc. mot gjenstander	
Poengsum (1 poeng per kryss)	=

BVC = 0: BVC indikerer ingen behov for politifølge

BVC = 1-2: BVC indikerer at behov for politifølge bør inngå i totalvurderingen

BVC = 3-6: BVC indikerer behov for politifølge

3. På bakgrunn av vurderinger gjort i pkt. 1 og 2, samt konferering med primærvakt på mottakende institusjon, anbefaler innleggende lege om transporten kan foregå med kvalifiserte ledsagere, eller om politi bør følge med.
4. - Lokal AMK videreformidler oppdragsinformasjon elektronisk inkl. innleggende leges anbefaling angående behov for følge til MKA.
- L-AMK ringer opp MKA med innleggende lege i konferanse og øyeblikkelig hjelp bestillingen slutføres.

- MKA informerer flysykepleier om oppdraget inkl. vurderingene i pkt. 1 – 3. Har flysykepleier (eller fartøysjef) spørsmål til risikovurderingen kontakter flysykepleier MKA, som oppretter flerpartssamtale med innleggende lege. MKA kan ta med flere i flerpartssamtalen ved behov, eksempelvis mottakende lege.

Tillegg – BVC:

Fra Helsedirektoratet:

BVC er en 6-punkts sjekkliste som bidrar til at helsepersonell lettere kan forutsi voldelig atferd i et kortsiktig perspektiv (de neste 24 timene) og gjennom dette forhindre og forebygge uønsket og farlig/voldelig atferd (Linaker & Busch-Iversen, 1995).

Sjekklisten er utviklet med tanke på at voldelige hendelser sjelden skjer uten forutgående varsels- eller faresignaler. Den er en av få validerte verktøy i sitt slag tilpasset her-og-nå-situasjoner og er blant annet testet i randomiserte kontrollerte studier i Sveits og Nederland.

De seks BVC-leddene:

- (Mer) forvirret
- (Mer) irritabel
- (Mer) brautende atferd
- (Oftere) fysiske trusler
- (Oftere) verbale trusler
- (Oftere) slag, spark etc. mot inventar

Hvert område/item vurderes enten til 0 (atferden er ikke til stede) eller 1 (atferden er til stede), slik at den samlede vurderingen er minimum 0 og maksimalt 6.

BVC atferd	Definisjon
Forvirret	Oppfører seg åpenbart forvirret og desorientert. Kan hende pasienten ikke er orientert for tid og sted, samt person
Irritabel	Blir lett irritert; tåler dårlig andres tilstedeværelse
Støyende atferd	En åpenbart støyende og brautende væremåte; f.eks slår med dørene, roper i stedet for å snakke osv.
Verbale trusler	Ett verbalt utbrudd som er mer enn å bare heve stemmen og har til hensikt å ydmyke eller skremme en annen person
Fysiske trusler	Vise med tydelig kroppsspråk at hensikten er å true en annen person; f.eks en aggressiv kroppsholdning, tar i en annen persons klær, løfter og hytter med knyttet neve, simulerer skalling retning en annen osv.
Slag, spark mot gjenstander	Ett direkte angrep på ting eller gjenstander; slå på eller knusing av vindu, slå eller skaller en gjenstand eller slå i stykker ett møbel